

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Negrei Nicolae în numele inculpatului, prin care solicită casarea sentinței Judecătorei Ungheni din 15 martie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2019, în cauza penală, în privința lui

Cornescu Ion XXX, născut XXX, originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 21.08.2018 pînă la 15.03.2019;

Instanța de apel de la 18.04.2019 pînă la 05.06.2019;

Instanța de recurs de la 05.08.2019 pînă la 10.12.2019.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ungheni din 15 martie 2019, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Cornescu Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 320¹ Codul penal, stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 320¹ Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 320¹ Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total, al pedepselor aplicate, lui Cornescu Ion, a fost stabilit 3 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, pedeapsa definitivă pentru concurs de sentințe prin cumul, total, al pedepsei neexecutate la pedeapsa aplicată, lui Cornescu Ion, i-a fost stabilit 3 ani, 1 lună și 10 zile, închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Cornescu Ion, în privința căruia la 20 februarie 2018, de către Judecătoria Ungheni, sediul Nisporeni, a fost emisă ordonanță de protecție în favoarea victimei violenței în familie, Cornescu Lilia, agresată de Cornescu Ion, ne cătând la acest fapt, agresorul Cornescu Ion, având obligația de a părăsi temporar locuința comună situată în s. XXX, r-nul XXX, de a sta departe de locul aflării victimei Cornescu Lilia, excluzând orice contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima sau cu copiii acesteia, interzicându-i agresorului Cornescu Ion, de a se apropia de locul de muncă

al victimei Cornescu Lilia și de locul de studii al copiilor XXX. Contrar obligațiilor avute, la 17 martie 2018, aproximativ la ora 20.30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, deplasându-se la domiciliul mamei sale Cornescu Lilia, din s. XXX, r-nul XXX, acționând intenționat, urmărind scopul încălcării ordonanței de protecție sus numite, a refuzat să părăsească locuința comună situată în s. XXX, r-nul XXX, unde avea interdicție, le-a agresat verbal pe Cornescu Lilia și Cornescu Nina, numindu-le cu cuvinte injurioase și a aplicat violență fizică în privința lor, lovind-o cu palma peste față pe XXX, după care i-a aplicat câteva lovituri cu pumnul în regiunea corpului lui XXX și a tras-o de păr, cauzându-le dureri fizice și suferință psihică.

Tot el, continuându-și acțiunile infraționale, la 16 iulie 2018, aproximativ la ora 12.40, urmărind scopul încălcării ordonanței de protecție din 26 iunie 2018, emisă de Judecătoria Ungheni în favoarea victimelor violenței în familie XXX și XXX, potrivit căreia avea obligația de a părăsi temporar locuința comună, de a nu se apropia de victimă, de a nu contacta vizual sau prin alte mijloace cu aceasta și de a sta departe de victimă, păstrând o distanță ce i-ar permite să se simtă în siguranță, s-a dus la domiciliul său unde locuiesc XXX, situată în s. XXX, r-nul XXX și a făcut scandal.

Tot el, continuându-și acțiunile infraționale, la 27 iulie 2018, aproximativ la ora 23.00, urmărind scopul încălcării ordonanței de protecție din 26 iunie 2018, emisă de Judecătoria Ungheni în favoarea victimelor violenței în familie XXX, potrivit căreia avea obligația de a părăsi temporar locuința comună, de a nu se apropia de victimă, de a nu contacta vizual sau prin alte mijloace cu aceasta și de a sta departe de victimă, păstrând o distanță ce i-ar permite să se simtă în siguranță, s-a dus la domiciliul său unde locuiesc XXX, situată în XXX, a făcut scandal, numindu-le cu cuvinte injurioase înjosindu-le onoarea și demnitatea.

3. Nefiind de acord cu sentința menționată, avocatul Nastas Tatiana, în numele inculpatului Cornescu Ion, a depus apel, prin care a solicitat casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei, cu emiterea unei noi hotărâri cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. În motivarea cererii de apel, avocatul a invocat că, pedeapsa aplicată inculpatului este prea aspră și poate fi înlocuită cu una mai blândă, fără izolarea acestuia de societate, deoarece se căiește sincer de cele comise, a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate iar procesul penal s-a petrecut în prezența inculpatului fiind solicitat și examinarea cauzei în baza art. 364¹ Codul de procedură penală.

3.1. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, avocatul Negrei Nicolae în numele inculpatului Cornescu Ion, a depus apel, prin care a solicitat, casarea acesteia în partea ce privește aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 79 alin. (1) și art. 90 alin. (1) Codul penal în privința acestuia la stabilirea pedepsei. În motivarea cererii de apel, avocatul a invocat că, instanța nu a luat în considerare cumulul de circumstanțe atenuante aplicându-i lui Cornescu Ion prin cumul total al pedepselor stabilindu-i pedeapsa de 3 ani de închisoare. Recunoașterea persoanei ca fiind vinovată de comiterea unei fapte prevăzute de legea penală și atribuirea acesteia a calificativului de a fi anterior judecat, constituie deja o pedeapsă aspră și educativă pentru inculpat. Echitatea presupune un coraport logic între fapta prejudiciabilă, urmările acesteia și pedeapsă stabilită. Pedeapsa trebuie să fie o reacție individuală pentru fiecare caz în parte, ori instanța de fond, a dispus o pedeapsă disproporționată inculpatului Cornescu Ion. Este de menționat că, echitatea socială în privința victimei a fost restabilită, prin căința sinceră a inculpatului recunoașterea vinovăției. Luând în considerare circumstanțele cauzei și personalitatea

inculpatului Cornescu Ion, consideră că pedeapsa de 3 ani 1 lună și 10 zile prea aspră, iar o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. În acest caz, în privința inculpatului Cornescu Ion, consideră că este rezonabil de a aplica prevederile art. 79 Codul penal, care stipulează că, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie. Astfel, aplicarea unei pedepse penale cu aplicarea prevederilor art. 90 alin. (1) Codul penal, va fi una rezonabilă și echitabilă în raport cu fapta comisă de inculpatul Cornescu Ion.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2019, au fost respinse, ca nefondate, apelul avocatului Nastas Tatiana în numele inculpatului Cornescu Ion și apelul suplimentar al avocatului Negrei Nicolae în numele inculpatului Cornescu Ion, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond la pronunțarea sentinței, corect, a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că, inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de apel a constatat cu certitudine că, Cornescu Ion a comis: 1) infracțiunea prevăzută de art. 320¹ Codul penal, după semnele: *neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie*; 2) infracțiunea prevăzută de art. 320¹ Codul penal, după semnele: *neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie*; 3) infracțiunea prevăzută de art. 320¹ Codul penal, după semnele: *neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie* fiind întrunite elementele constitutive ale acestei infracțiuni, atât sub aspectul laturii obiective, cât și sub aspectul laturii subiective.

Astfel, la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 76, 77, 79 Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Instanța de apel a menționat că, pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate

în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială. Instanța de apel a notat că, un rol primordial în aprecierea stabilirii și aplicării pedepsei, îl are pericolul social al faptei, sens în care valorile ocrotite de legea penală prin incriminarea faptelor trebuie evidențiate, atât pentru restabilirea ordinii de drept, cât și pentru educarea inculpatului. Din materialele cauzei rezultă că infracțiunea comisă de inculpat se califică, conform art. 16 alin. (3) din Codul penal, ca infracțiune mai puțin gravă.

Astfel, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect și întemeiat i-a aplicat inculpatului conform art. 84 alin. (1), 85 alin. (1) Cod penal, pedeapsa în mărime de 3 ani și 1 lună și 10 zile închisoare, iar pedeapsa respectivă este proporțională faptei comise. Din aceste considerente și ținând cont de circumstanțele comiterii infracțiunii, personalitatea inculpatului, care la evidența medicului psihiatru nu se află, nu este angajat în câmpul muncii, este anterior judecat, antecedentele penale fiind nestinse, a comis repetat infracțiuni, astfel nu se află pe calea corijării și dorinței de a se reintegra în societate, fiind persoană predispusă spre comiterea de noi infracțiuni, nu a conștientizat gravitatea celor comise, de lipsa circumstanțelor atenuate și de existența circumstanțelor agravante, instanța de judecată consideră că scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii noii infracțiuni, poate fi realizat cu izolarea inculpatului de societate, cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoarea pe un termen de 3 ani și 1 lună și 10 zile închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar semiînchis, apreciind pedeapsa aplicată ca una echitabilă și proporțională faptei prejudiciabile comise de către inculpat. Pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii. Pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

O condiție obligatorie pentru condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei rezidă în faptul că nu ar fi rațional ca inculpatul să execute pedeapsa cu închisoare stabilită. Aceasta ar însemna că, în rezultatul cercetării cauzei și calităților individuale ale inculpatului s-a format convingerea fermă în posibilitatea

atingerii scopurilor pedepsei penale fără izolarea de societate, dar în condițiile unui control profilactic al comportamentului persoanei respective într-o anumită perioadă de timp. Astfel, instituția suspendării condiționate a executării pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj sau un drept acordat de lege persoanelor vinovate, dar trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă. Pentru dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei, instanța de apel trebuie să examineze dacă prin suspendarea condiționată, în cazul dat, va fi posibilă atingerea scopurilor pedepsei stipulate în art.61 Codul penal.

De asemenea, instanța de apel reține faptul că, inculpatul Cornescu Ion nu este la prima abatere, a comis repetat infracțiunea respectivă fiind în termenul de probă. Existența unor asemenea urmări prejudiciabile și dispunerea suspendării condiționate pentru comiterea unei astfel de infracțiune implică, de regulă, imposibilitatea restabilirii echității sociale ca scop al pedepsei prevăzute de art. 61 Codul penal. La caz, urmează a fi reținut că inculpatul executa o pedeapsă nonprivativă de libertate și în această perioadă comite alte trei infracțiuni (de asemenea, cu aplicarea violenței). Faptul respectiv indică la circumstanță că pedeapsa nonprivativă a demonstrat ineficiența în sensul prevenirii comiterii altor infracțiuni.

Instanța de apel a considerat că în privința inculpatului nu pot fi aplicate prevederile art. 90 Codul penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei. În consecință, instanța de apel a considerat că pedeapsa aplicată inculpatului urmează să fie executată real, stabilindu-i astfel o individualizare a pedepsei care este legală, întemeiată și proporțională faptei.

5. Nefiind de acord cu hotărârile menționate, avocatul Negrei Nicolae în numele inculpatului, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10 Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acestora cu pronunțarea unei noi hotărâri și aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. Recurentul invocă dezacordul cu decizia instanței de apel care a menținut pedeapsa reală pronunțată de prima instanță, ori, inculpatul a recunoscut vinovăția, procedura fiind examinată în baza art. 364/1 Cod de procedură penală, se căiește sincer de cele săvârșite, la data săvârșirii infracțiunii acesta era minor, astfel nefiind individualizată pedeapsa potrivit prevederilor art. 61, 75 Cod penal. Astfel, în opinia apărării, există posibilitate de a aplica prevederile art. 90 Cod penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care solicită inadmisibilitatea acestuia, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

În această consecutivitate se reține că, în recursul ordinar, apărătorul semnaleză drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, precum că instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând motivele indicate în textul recursului care se aseamăna cu motivele invocate în cererea de apel, Colegiul penal sesizează că, de fapt, recurentul nu este de acord cu pedeapsa stabilită inculpatului, solicitând aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Colegiul penal remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, ajungând la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei lui Cornescu Ion, s-a ținut cont de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de circumstanțele cauzei care agravează ori atenuază răspunderea, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, a considerat posibilă corijarea și reeducarea acestuia cu izolare de societate, considerând că aceasta este una echitabilă faptei comise.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal consideră că instanța de apel și-a argumentat hotărârea, care este în corespundere cu prevederile art. 384 alin. (3) și art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, bazându-se pe materialele cauzei și acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către apărător nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

În consecință, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-417 Cod de procedură penală, iar recursul declarat, este vădit neîntemeiat și se apreciază ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Negrei Nicolae în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătorei Ungheni din 15 martie 2019 și

deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2019, în cauza penală, în privința lui **Cornescu Ion XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **10 ianuarie 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan